

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	36691 Садівництво та виноградарство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36691
Назва ОП	Садівництво та виноградарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іщенко Ірина Олександрівна, Білокінь Віка Олегівна, Карпук Леся Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.09.2021 р. – 08.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://plodo.udau.edu.ua/ua/akreditacii/tretij-riven-vishhoi-osviti-osvitno-naukovij1.html
Програма візиту експертної групи	https://plodo.udau.edu.ua/ua/akreditacii/tretij-riven-vishhoi-osviti-osvitno-naukovij1.html

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Уманський національний університет садівництва має достатнє матеріально-технічне оснащення освітньо-наукової програми, що цілком відповідає вимогам аграрної науки: навчально-наукові лабораторії із аналітичними приладами, електронна бібліотека з постійним доступом до багатьох електронних ресурсів; навчально-наукові аудиторії з мультимедійним оснащенням; наявний Навчально-виробничий відділ, який забезпечує здобувачів дослідними ділянками в садах, плодородсадниках, а також необхідним технічним устаткуванням тощо. На ОНП наявне належне кадрове забезпечення та створення умов для підвищення викладацької майстерності та професійного досвіду в галузі садівництва і виноградарства, переважна чисельність докторів наук і професорів мають вагомі здобутки в галузі садівництва, що релевантне досягненню заявлених цілей та ПРН в ОНП. Наукові керівники аспірантів є провідними фахівцями та науковцями, які виконують дослідницькі роботи на актуальну проблематику та постійно публікуються у закордонних та фахових журналах. Відмічено позитивний психологічний клімат в УНУС і всебічну підтримку здобувачів з боку науково-педагогічних працівників, що сприяє комфортній освітній та науковій діяльності за ОНП. ЗВО має належну локальну нормативну базу, яка стосується всієї освітньої діяльності за ОНП 203 «Садівництво та виноградарство», яка знаходиться у вільному доступі та чітко регламентує освітній й науковий процес, а цілі програми відповідають суспільній місії та стратегії закладу. Заклад приділяє достатню увагу академічній добросесності шляхом перевірки наукових робіт на схожість та оригінальність за допомогою сервісу Unicheck, належній соціальній підтримці аспірантів, їх практичній підготовці, розширенню партнерських зв'язків з провідними ЗВО, науково-дослідними установами та агроформуваннями світу й України. ОНП «Садівництво та виноградарство» відповідає регламентованим вимогам і рекомендаціям Національного агентства у сфері забезпечення якості вищої освіти. Рекомендуємо акредитувати дану ОНП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОНП «Садівництво та виноградарство» сформульовано чітко й послідовно, й забезпечено їх відповідність місії закладу, а також стратегії розвитку Уманського НУС на 2020-2025 рр. Позитивним є те що до ряду вступних випробувань входить презентація майбутньої тематики здобувачів, яка відбувається в день іспитів перед екзаменаційною комісією. Це дозволяє максимально оцінити здобувача як майбутнього науковця в даній галузі. Розроблено чітку та прозору процедуру вибору ОК для створення індивідуальної траєкторії освіти. Стратегія інтернаціоналізації ЗВО передбачає розширення міжнародних зв'язків та успішне інтегрування у міжнародний академічний освітній простір. У ЗВО діє офіційна система перевірки робіт на академічний плагіат за допомогою програми «Unicheck». Функціонує сертифікована навчально-дослідна лабораторія з оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів. Національним надбанням є довготривалий дослід проблемної лабораторії з системами удобрення яблуні, що ведеться з 1931 року за Постановою Кабінету Міністрів України №1103-р від 5 грудня 2007 року внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського державного аграрного університету». Відмічено позитивний психологічний клімат в УНУС і всебічну підтримку здобувачів з боку науково-педагогічних працівників, що сприяє комфортній освітній та науковій діяльності за ОНП. У закладі сформовано належну культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності, про що зазначено академічною спільнотою університету. Для прикладу, за побажаннями здобувачів освіти включено дисципліну «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів» як обов'язковий ОК.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано популяризувати та мотивувати здобувачів освіти, які навчаються на ОНП «Садівництво та виноградарство», користуватися можливостями міжнародної та внутрішньої мобільності і неформальної освіти; посилити інформування здобувачів про нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання в неформальній освіті та під час академічної мобільності; посилити інформативну складову щодо порядку та критеріїв оцінювання за всіма навчальними дисциплінами ОНП; продовжувати залучення аспірантів і НПП до міжнародного академічного простору з використанням інструментаріїв: участь у міжнародних широкоформатних науково-освітніх заходах та спільних міжнародних наукових проєктах, академічна мобільність; посилити процес популяризації академічної добросесності через збільшення кількості тренінгів і круглих столів, залучення здобувачів і співробітників до проєктів із академічної добросесності в Україні та/або за кордоном тощо; посилити інформаційну та методичну підтримку аспірантів; покращити інформування аспірантів щодо можливостей їх участі у міжнародних стажуваннях, міжнародних програмах Еразмус+ тощо; врахувати міжнародний досвід провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю, а також сучасні освітні практики; проводити заходи інформативного змісту щодо популяризації академічної добросесності; рекомендовано у формі анкети для аспірантів розширити перелік питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратного устаткування, рівня організаційної, консультаційної, наукової підтримки тощо; рекомендовано у формі анкети для роботодавців розширити перелік питань, що стосуються саме якісної змістовної підготовки докторів філософії в межах ОНП; активніше долучати працедавців до реалізації освітнього процесу на ОНП; започаткувати процедуру інформування громадськості щодо врахування пропозицій та зауважень за ОНП, шляхом створення порівняльної таблиці чи форуму для відкритого обговорення; посилити активність участі здобувачів у закордонних міжнародних науково-практичних конференціях.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП Садівництво та виноградарство третього освітньо-наукового рівня – доктор філософії створена у відповідності до місії та стратегії закладу, що відображено у звіті самоаналізу та підтверджується змістом відповідних документів <https://cutt.ly/7W482Eg> та <https://cutt.ly/xW4882e>, а також у ОНП 2020-2021 року, яка міститься у звіті самооцінювання. Цілі ОНП Садівництво та виноградарство викладені чітко, і дають змогу користувачам зрозуміти основний фокус програми. Те що місія і стратегія Уманського національного університету садівництва повністю співпадає з цілями акредитованої програми підтверджено під час спілкування у фокус групах з керівником та менеджментом ЗВО, а також з гарантом програми – Заморським В.В.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньо-наукової програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб широкого кола заінтересованих сторін, так як до проектної групи щодо розробки ОНП та її формування окрім ОНП входять роботодавці, здобувачі освіти та випускники. Крім того ОНП Садівництво та виноградарство має можливість широкого он-лайн обговорення ОНП (<https://cutt.ly/oW44tws>), та її розгляду з залученням безпосередніх користувачів програми (здобувачів), працедавців, академічної спільноти. Під час спілкування на фокус-групі з роботодавцями підтверджено факт реального, внесення пропозицій щодо розширення складової з виноградарства, конкретна пропозиція відображена у наступному документі: <https://cutt.ly/oW44uJE>, та підтверджена Мулюкіною Н.А. До ОНП надано дві рецензії-відгуки, надані інститутом садівництва НААН України та ННЦ ІВІІ ім. В.Є. Таїрова. За додатковим запитом, гарантом ОНП, надано протоколи та витяги з засідання кафедри та факультету, де відображені конкретні пропозиції щодо зміни освітніх компонент програми таких як Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях – з боку НПП, та за пропозицією здобувачів освіти в ОП 2020 року додано ОК4 Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання ОНП Садівництво та виноградарство визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних іноземних освітніх програм. На підставі звіту самоаналізу, наданих додаткових документів (відповідь на Запит ЕГ) та проведених зустрічей з різними фокус групами виявлено, що розробниками ОП враховано галузевий та регіональний контекст, що відображається у тематиці наукових досліджень аспірантів та кафедри Плодівництва і виноградарства в цілому. З'ясовано під час зустрічі з адміністрацією, що УНУС є асоційованим членом Укрсадпрому і співробітники кафедри приймали участь у розробці Стратегії розвитку садівництва в Україні тому галузевий контекст ОП визначений чітко, регіональний контекст ОП виражається окрім тематики наукових досліджень, і освітніми компонентами, які в своїй більшості спрямовані на садівничу складову, ніж на виноградарську. Окрім того, декан факультету та гарант ОП повідомили про те, що під час занять наголошується на особливостях природно-кліматичних особливостей зони. Цілі та ПРН освітньої програми відповідають вимогам сучасного ринку праці, це підтверджується як працедавцями так і наявністю цільових випускників (Муленок Яна), а також наповненням освітніми компонентами. При формуванні та створенні ОП був залучений досвід іноземних освітніх програм закордонних ЗВО Польщі, Німеччини, Чехії, Болгарії, США. Конкретним прикладом, за словами гаранта, з Вищої сільськогосподарської школи (Варшава), Природничого університету(Вроцлав), включено такий компонент, як Семінари за спеціальністю, який трансформувався в ОК 11 Асистентська практика та семінари за спеціальністю. З ОП інших іноземних вузів, залучено такий ОК, як Інноваційні технології у садівництві та виноградарстві. Вивченню досвіду аналогічних ОП сприяла академічна мобільність НПП <https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти доктор філософії за спеціальністю 203 “Садівництво та виноградарство” відсутній, тому при розробці ОНП 2020 року програмні результати навчання розроблено згідно вимог Національної рамки кваліфікацій у поточній редакції, це 8 рівень (<https://cutt.ly/kW44OC3>), і вони співзвучні, це такі ПРН як: 1, 3, 7, 8, 9, 13, 14, 16. Варто зазначити, що декан факультету Щетина С.В. є учасником робочої групи з розроблення стандартів вищої освіти, тому при розробці ОП дотримано основних принципів їх розробки.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП Садівництво та виноградарство третього освітньо-наукового рівня – доктор філософії створена у відповідності до місії та стратегії закладу. Цілі ОП викладені чітко та відповідають місії та стратегії закладу. Прослідковується системний характер та робота над удосконаленням ОП через постійне залучення всіх заінтересованих сторін. Під час розробки ОП використано позитивні практики закордонних програм

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не виявлено урахування досвіду вітчизняних програм. У подальшій реалізації програми доцільно врахувати міжнародний досвід провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю, а також сучасні освітні практики.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітньо-наукова програма Садівництво та виноградарство характеризується достатнім рівнем узгодженості з якісними характеристиками за всіма підкритеріями критерію 1, що має свої підтвердження зі звіту самоаналізу, інформації розміщеної на сайті ЗВО та отриманої інформації під час зустрічей з усіма учасниками процесу функціонування ОНП. Недоліки, які виявлено в процесі дистанційної акредитаційної експертизи не є суттєвими, а надані рекомендації пов'язані з постійним розвитком світового освітньо-наукового середовища.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-наукової програми Садівництво та виноградарство та її окремих освітніх компонентів повністю відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти і складає 60 кредитів (стаття 5. Закону України «Про вищу освіту» та внутрішніх положень університету <https://cutt.ly/OW47scA>, з них 15 кредитів виділено на забезпечення вільного вибору здобувачів. Інформація щодо змісту ОНП та окремих освітніх компонентів висвітлена і є у відкритому доступі <https://plodo.udau.edu.ua/ua/aspirantu/dokument.html>. Наразі стандарт вищої освіти за спеціальністю 203 Садівництво та виноградарство на третьому освітньо-науковому ступені – відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-наукова програма містить всі необхідні структурні елементи, та розроблена у відповідності до Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва (<https://cutt.ly/uW47k9Y>), яке базується на нормативній та законодавчій базі, що діє в межах чинного законодавства. Всі освітні компоненти програми логічно-послідовно структуровані, поділені на цикли: Загальної підготовки з підрозділами дисциплін, які забезпечують соціально-гуманітарну підготовку та підрозділ дисциплін фундаментальної та природничо-наукової підготовки; цикл професійної підготовки. ОНП містить п'ять вибіркових навчальних дисциплін, вибір яких здійснюється он-лайн (<https://cutt.ly/OW47zZQ>). Структурно-логічна схема побудована ступенево за семестрами та роками навчання. Згідно Матриці відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам програми ОК їх сукупність дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН. Усі РН, що передбачені ОП, забезпечуються обов'язковою складовою програми. Експертна група зазначає, що кожна окрема ОК забезпечує всі задекларовані програмні результати навчання. Перегляд змісту робочих програм навчальних дисциплін за ОНП «Садівництво та виноградарство» підтверджує набуття у здобувачів вищої освіти компетенцій задекларованих у програмі, а тому й досягнення визначених результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітні компоненти ОНП сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». У відповідності до предметної області об'єктами вивчення даної ОНП є садівництво та виноградарство, а саме дослідження агрокліматичних чинників, ґрунтів, багаторічних плодово-ягідних рослин та винограду, закономірностей формування врожайності та якості продукції садівництва та виноградарства, технології зберігання і доробки отриманої плодоягідної продукції. Теоретичний зміст предметної області ОНП відображається у таких освітніх компонентах, як ОК 5 «Методологія та організація наукових досліджень в галузі», ОК6 «Інформаційні технології в науковій галузі садівництва», ОК7 «Дослідна справа у природничих експериментах», ОК8 «Інноваційні технології в садівництві і виноградарстві», ОК9 «Сучасні технології у садівництві» та окремо в розсадництві (ОК10), а також у ОК11 «Науково-асистентській практиці і семінарах за спеціальністю». Але варто відмітити відсутність у обов'язкових компонентах дисципліни, які б забезпечували складову виноградарство, що насамперед пов'язано з особливостями регіону, де відсутнє промислове виноградарство. В цілому проведений аналіз відповідності змісту ОНП предметній області показує, що перелік освітніх компонент ОНП є достатнім для набуття здобувачами вищої освіти заявлених компетентностей та результатів навчання за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів освіти здійснюється через створення індивідуального навчального плану здобувача освіти, формування якого регламентується відповідним положенням (<https://cutt.ly/RExM9Ta>) діючим в УНУС. Передбачено вільний вибір освітніх компонентів за ОНП який реалізується на основі «Положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/VW46H8u>), силабуси вибіркових дисциплін розміщені на сайті університету і доступні до ознайомлення. Кожен здобувач освіти на освітньо-науковому ступені вищої освіти має свій індивідуальний навчальний план, що підтверджено під час спілкування зі здобувачами рівня PhD. Індивідуальна освітня траєкторія кожного зі здобувачів враховує особливості тематики дисертаційного дослідження.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма Садівництво та виноградарство і навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, необхідні для їх подальшої професійної діяльності, забезпечується це таким освітнім компонентом, як Науково-асистентська практика і семінари за спеціальністю, загальним обсягом 9 кредитів ECTS (<https://cutt.ly/yW467vx>), та такою ОК, як Педагогіка і методи навчання у вищій школі, на якій, за ствердженням під час спілкування з викладачами на ОНП та здобувачами наукового ступеню вони отримують індивідуальні завдання, які сприяють розвитку викладацької майстерності аспірантів. Окрім того в УНУС діє положення про навчально-педагогічну практику аспірантів (<https://cutt.ly/fW466mH>). У додаткових документах гарантом надано приклад звіту про Науково-асистентську практику (відповідь 8 на Запит ЕГ), а також надані накази на проведення практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітньо-наукова програма передбачає набуття здобувачами освіти соціальних навичок, через включення освітніх компонент соціально-гуманітарної підготовки, а саме «Філософія науки», «Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях», «Педагогіка і методи навчання у вищій школі», «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів», а також такі навички практично формуються під час практичної підготовки та участі аспірантів у різноманітних семінарах як регіонального так і міжнародного рівня. Окрім того гарантом було відмічено, що аспірантів залучають до освітнього процесу в період навчальних практик на ОР «Бакалавр» з обрізування плодівих культур та розсадництва, що додатково допомагає набутти комунікативної здатності. За результатами проведення зустрічі зі здобувачами, експертною групою з'ясовано, що здобувачі ОНП продемонстрували достатній рівень володіння відповідними соціальними навичками, особливо такі як Заріцький Максим та Чецький Богдан.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Наразі професійний стандарт за спеціальністю «Садівництво та виноградарство» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення окремих освітніх компонентів у кредитах ECTS реалістично відбиває фактичне навантаження, яке передбачається навчальним планом здобувачів розробленого на підставі ОНП, регламентується означене співвідношеннями такими внутрішнім документом, як «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/xW7qvm2>) Обсяг ОНП розподілений наступним чином 45 кредитів обов'язкової підготовки, що складає 75 % та 15 кредитів (25 %) вибіркової дисципліни. Окрім того з 45 кредитів обов'язкової підготовки – 9 кредитів ECTS відведено під практично підготовку, що становить 15 % загального обсягу програми. Фактичне аудиторне навантаження становить 12% (<https://cutt.ly/CW7qxPE>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В Уманському НУС розроблено та діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС (<https://cutt.ly/vW7qEea>), але випадків застосування такої форми навчання на третьому освітньо-науковому ступені вищої освіти за ОНП Садівництво та виноградарство – не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами та позитивними практиками ОНП за Критерієм 2 є: чітка структурно-логічна схема ОНП, яка прослідковується у навчальному плані, у ОНП є необхідні освітні компоненти які забезпечують як професійні навички так і «м'які навички», що забезпечують очікувані програмні результати навчання. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 203 Садівництво та виноградарство з галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство. В університеті розроблена чітка та прозора процедура вибору ОК, обсяг вибіркової частини відповідає чинному ЗУ Про вищу освіту та додатковим регуляторним актам (Постанова КМ №283 від 23.04.2019). За побажаннями здобувачів освіти включено дисципліну «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Є моменти схожості освітніх компонент з магістерськими програмами: наприклад Методологія та організація наукових досліджень в галузі (<https://cutt.ly/oW7qAj9>) та (<https://cutt.ly/MW7qSnT>), але даний недолік вже

усунений в ОНП 2021 року. Недостатньо висвітлена у програмі складова з Виноградарства, яку варто запровадити у зв'язку з сучасними тенденціями розширення виноградарських зон України.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

З огляду на висвітлені сильні сторони і позитивні практики, ОНП загалом відповідає Критерію 2 з незначними недоліками, які не є визначальними і усунені в освітній програмі введеної в дію з 1.09.2021 (<https://cutt.ly/fW7qXnS>), що свідчить про постійне удосконалення ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Садівництво та виноградарство» ступінь доктора філософії розміщені на офіційному сайті Уманського НУС (<https://science.udau.edu.ua/ua/pravila-prijomu-do-aspiranturi.html>). Правила чіткі, зрозумілі мають хорошу структуру, а також не містять жодних дискримінаційних положень. На сайті Уманського НУС у вкладці «Аспірантура та докторантура» подана вся інформація відносно порядку вступу до аспірантури, програми вступних випробувань та список наукових здобутків за які можуть надаватися додаткові бали, інформація про спеціальності та контакти приймальної комісії. Здобувач Максим Заріцький розповів, що на його думку правила вступу є зрозумілими, а також повністю описав всю процедуру вступу до аспірантури. Гарант ОНП Заморський Володимир розповів, що правила вступу та програму вступних іспитів оновлюють щороку, а в травні затверджують склад екзаменаційної комісії до якої входять викладачі даної кафедри. Також він зазначив, що саме ця екзаменаційна комісія заслуховує презентації майбутньої тематики здобувачів. Отже, правила прийому на навчання за ОНП «Садівництво та виноградарство» чіткі та зрозумілі для вступників, не містять жодних дискримінаційних положень і оприлюднюються на офіційному сайті Уманського НУС в терміни визначені законодавством.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила вступу за ОНП «Садівництво та виноградарство» визначають, що вступні випробування включають в себе фахове вступне випробування, вступний іспит з іноземної мови та презентацію дослідницьких пропозицій. ЕГ переконалась, що правила прийому враховують особливості самої ОНП, оскільки оприлюднена на офіційному сайті програма фахового вступного випробування (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2021/programi/203-sadivnictvo.pdf>) складається з відкритих питань з дисциплін: «Плодівництво», «Виноградарство», «Розсадництво», «Сучасні агротехнології у садівництві і виноградництві». Варто відмітити, вступники, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), мають здати додаткове вступне випробування. Воно відбувається перед вступними іспитами. В разі якщо вступник не склав додаткового вступного випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі. За сумою балів за вступні іспити та додаткових балів відбувається зарахування на загальних підставах. Додаткові бали можна отримати за наявності наукових здобутків (за останні 3 роки). Під час спілкування з гарантом він пояснив, що над програмою як фахового так і додаткового вступного випробування працюють колегіально щороку. Також презентація дослідницьких пропозицій найяскравіше демонструє врахування особливостей самої ОНП, оскільки здобувачі показують бачення та перспективи власної наукової роботи. ЕГ, базуючись на отриманій інформації, дійшла висновку, що правила прийому на навчання за ОНП «Садівництво та виноградарство» враховують особливості самої освітньо-наукової програми. Зміст фахового вступного випробування відповідає рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за даною ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, що були отримані під час академічної мобільності в інших закладах освіти регулює «Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ.pdf>). Воно знаходиться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті Уманського НУС. Правила мають чітку структуру, зрозуміло викладені та відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Випадків визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності за час існування даної ОНП зафіксовано не було. В зв'язку з цим здобувачі демонстрували не достатню обізнаність відносно нормативної сторони питання визнання результатів, пояснюючи це тим, що з даним питанням не зіштовхувались. Саме тому ЕГ рекомендує посилити інформування здобувачів про можливості академічної мобільності та визнання результатів отриманих в інших закладах освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання отриманих в неформальних видах освіти регулюються «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/kW7q32B>). Положення зрозуміле має чітку структуру, та правила прописані в ньому доступні для всіх учасників освітнього процесу. Але на момент акредитаційної експертизи прикладів визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті здобувачами ОНП «Садівництво та виноградарство» не було зафіксовано. Незважаючи на це під час проведення фокус-груп здобувачі проявили обізнаність щодо процедури визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Садівництво та виноградарство» та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регламентуються низкою положень, які представлені на офіційному веб-сайті Уманського НУС. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП, що підтверджено в ході бесіди зі здобувачами, викладачами та науковими керівниками здобувачів. Позитивним є те що до ряду вступних випробувань входить презентація майбутньої тематики здобувачів, яка відбувається в день іспитів перед екзаменаційною комісією. Це дозволяє максимально оцінити здобувача як майбутнього науковця в даній галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендуємо популяризувати та мотивувати здобувачів освіти, які навчаються на ОНП «Садівництво та виноградарство», користуватися можливостями міжнародної та внутрішньої мобільності і неформальної освіти. Посилити інформування здобувачів про нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання в неформальній освіті та під час академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Отримані результати під час акредитаційної експертизи свідчать про відповідність встановленим вимогам рівня В. Оскільки Правила вступу на навчання розміщені на офіційному сайті Уманського НУС, зрозумілі та не містять жодних дискримінаційних положень. Найважливіший вільний доступ до всіх положень, які регулюють питання визнання результатів як під час академічної мобільності так і отриманих в неформальних видах освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи.

У ЗВО форми та методи навчання і викладання регламентовані положеннями: «Про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» [<https://bit.ly/3z3NlQY>]; «Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» [<https://bit.ly/2XbK1q1>], й передбачають словесні (лекція, практичне, семінарське, лабораторне заняття, консультація), наочні (презентація, демонстрація), самостійні (робота з науковою літературою, конспектування) методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів сприяють досягненню цілей ОНП. Студентоцентрикований напрям у навчанні та викладанні забезпечується шляхом активного залучення здобувачів до освітнього процесу, а також процедур періодичного перегляду й моніторингу ОНП з урахуванням підсумків анкетувань [<https://bit.ly/3AhkoUZ>; <https://cutt.ly/AWBdKOZ>], що створює можливість для удосконалення контенту ОНП з урахуванням думки аспірантів щодо зазначених методів, у т.ч. за умов дистанційного навчання. У фокус групі аспіранти підтвердили достатній рівень задоволеності навчальними та викладацькими формами й методами, оцінили якісне змістовне наповнення навчальних курсів і високу професійну кваліфікацію НПП. НПП і аспіранти підтвердили обізнаність щодо реалізації принципів академічної свободи в освітньо-науковому процесі. У дискусіях підтверджено можливість реалізації даних принципів шляхом вільного вибору наукового керівника, напряму та тематики дослідницької роботи. Оскільки на навчання до аспірантури на ОНП подають документи переважною більшістю випускники Уманського НУС, то вони є свідомими у виборі майбутніх наукових досліджень, попередньо ознайомившись з працями та науковою роботою передбачуваних керівників та повною мірою зацікавленими в успішній своїй реалізації за узгодженою тематикою дисертації [зустріч зі здобувачами]. Зі слів НПП зазначено, що вони свідомі у виборі підходів, форм та методів навчання, які дозволяють досягти ПРН [зустріч з НПП]. Згідно Положення [<https://bit.ly/3z3NlQY>] принципи академічної свободи ураховуються та реалізуються НПП шляхом викладання, проведення досліджень, впровадження та рекомендацій результатів у виробництво, розроблення та наповнення РПНД, вільному формулюванню фахової позиції. Зі слів НПП зазначено, що застосовуються доцільні, обізнані методи навчання й викладання, які дозволяють сформулювати свою професійну точку зору, що не суперечить принципам академічної свободи [зустріч з викладачами]. Так, викладач з іноземної мови повідомила про особистий досвід з реалізації методів і форм викладання на заняттях, а саме словесні, наочні, практичні, репродуктивні, творчі, проблемно-пошукові методи, наданні допомоги у формуванні Abstract до наукової статті аспіранта. Також викладачі презентують власні матеріали наукових досліджень, які висвітлено в репозитарії ЗВО [<http://lib.udau.edu.ua/>]. Підсумки опитування [<https://bit.ly/3AhkoUZ>; <https://cutt.ly/AWBdKOZ>] здобувачів підтвердили їх вільний вибір методів і форм викладання та навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу проводиться своєчасне інформування що стосується питань поетапного навчання й ведення наукових досліджень, починаючи з подачі документів до аспірантури ЗВО, а також на ознайомчому занятті кожного ОК. Регулювання цих питань здійснюється відповідно до чинних положень: «про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/cWBEahI>]; «про академічну успішність в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/vWBEh9Z>]; «про систему управління навчанням Moodle Уманського НУС» [<https://cutt.ly/UWBEABf>]; «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/GWBRjWH>]. Робочі програми освітніх компонент висвітлено у вільному доступі на сторінках випускової кафедри плодівництва та виноградарства [<https://cutt.ly/MWBEcXr>], відділ аспірантури і докторантури [<https://cutt.ly/pWBE67r>] та дистанційної платформи Moodle [<https://cutt.ly/xWBRvXP>]. На сайті установи оприлюднено ОНП [<https://cutt.ly/8WBREoG>], каталог з елективними ОК [<https://cutt.ly/eWBRFIn>], пам'ятка здобувача [<https://cutt.ly/lWBRCvC>], підсумки анкетування здобувачів [<https://cutt.ly/lWBR1z3>], розклад занять представлено в АСУ [<http://mkr.udau.edu.ua/>] тощо. У дискусіях з аспірантами та НПП виявлено, що інформування здійснюється на постійній основі і є зручним, оскільки забезпечується шляхом авторизованого входу в автоматизовану систему управління. Університет забезпечує своєчасну інформацію щодо підсумків опитування аспірантів стосовно способів інформування про порядок і критерії оцінювання, форм проміжного і підсумкового контролю у вивченні того чи іншого ОК, задля покращення ефективності навчально-наукового процесу, які проводяться з метою оцінювання його прозорості [<https://cutt.ly/VWBTvmm>]. За підсумками 75,0% респондентів продемонстрували високий рівень якості надання освітніх послуг, 25,0% – достатній [<https://cutt.ly/lWBTGIC>]. У дискусії зі здобувачами виявлено, що вони достатньо поінформовані стосовно затверджених в університеті у межах ОНП цілей, змісту та ПРН, та недостатньо про порядок та критерії оцінювання за всіма навчальними дисциплінами ОНП. Рекомендовано посилити інформативну складову щодо порядку та критеріїв оцінювання за всіма навчальними дисциплінами ОНП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Уманський НУС є одним з провідних освітніх закладів у галузі садівництва та виноградарства. Викладачі випускової кафедри та факультету, аспіранти залучені до виконання науково-дослідницьких тематик, результати яких активно застосовуються у навчально-практичному процесі [<https://cutt.ly/CWBUleS>]. Дослідження аспірантів у рамках виконання дисертацій проводяться згідно комплексних наукових тем (програм) досліджень УНУС. НПП активно впроваджують результати наукових спостережень у навчальний процес. Так, підсумки виконання НДР “Удосконалення технології вирощування, післязбиральної обробки та зберігання плодів і садивного матеріалу”

впроваджено в РП освітнього компонента Інноваційні технології в садівництві та виноградарстві; “ Удосконалення сортименту й елементів технології вирощування плодів і ягід” - Сучасні технології садівництва; “ Удосконалення технології вирощування садивного матеріалу для інтенсивних плодкових насаджень” - Сучасні технології розсадництва тощо [<https://cutt.ly/CWBUleS>]. Позитивною практикою ОНП є те, що аспіранти виконують практичну частину дисертаційних робіт під час практичних занять. Лабораторні, практичні заняття, і дослідження за темою дисертації проводяться у навчально-дослідних лабораторіях, які забезпечені відповідним устаткуванням, зокрема в сертифікованій навчально-дослідній лабораторії з оптимізації родючості ґрунту в плодоягідних насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів [<https://bit.ly/3jZUQnW>]. Лабораторії постійно наповнюються новими приладами та апаратними засобами, що виявила ЕГ шляхом огляду МТБ. Дослідження проводяться на базі дослідних садів, плодородсадника, та у навчально-виробничих цехах з переробки плодів, а також у рамках дії угод співпраці з освітньо-науковими та виробничими установами [<https://cutt.ly/pWNmca>]. Аспіранти випускової кафедри беруть активну участь у різноформатних науково-практичних конференціях, де презентують результати досліджень з публікацією тез, зокрема на міжнародних інтернет-конференціях “Інновації в садівництві” та Всеукраїнських студентських наукових інтернет-конференціях “Інновації в садівництві” [<https://cutt.ly/oWBO6n8>], а також публікуються у Збірнику наукових праць Уманського національного університету садівництва [<https://cutt.ly/aWBPTCu>], що входить до категорії Б і є фаховим. Вищезазначені можливості надаються аспірантам на безоплатній основі, про що було зазначено під час спілкування з фокус групою здобувачів [відеофайл зустрічі зі здобувачами].

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП ознайомлені з процедурою оновлення РП ОК освітньої наукової програми, яка проводиться кожного року, перед початком нового навчального року згідно з діючою нормативною базою [<https://cutt.ly/MWBAj79>, Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС]. В Університеті процес періодичного перегляду й оновлення змісту навчальних дисциплін ОНП здійснюється на основі підсумкової інформації, отриманої через анкетування заінтересованих сторін, контенту ОК, з урахуванням останніх досягнень в галузі аграрної науки, набутого досвіду НПП ОНП шляхом стажувань у провідних вітчизняних та зарубіжних навчальних закладах. Здобувачі теж залучені до моніторингу ОНП. Під час інтерв'ювання аспірантів виявлено, що за їх пропозицією до переліку обов'язкових навчальних дисциплін ОНП 2020-2021 н.р. було внесено ОК «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів» [<https://cutt.ly/8WBDAzLz>], яка надає набуття знань навичок необхідних для створення конкурентоздатних академічних текстів широкого профілю як невід'ємної частини системи компетенцій майбутнього дослідника або працівника аграрної сфери. У рамках процедури оновлений варіант РП ОК розглядається і затверджується на засіданні кафедри, та Науково-методичній комісії факультету плодощовівництва, екології та захисту рослин. Аналізуючи наповнення робочих програм ОК ОНП сучасними літературними джерелами, варто звернути увагу на доповнення їх змісту розробленими за участі НПП навчальними підручниками, посібниками, монографіями, статтями із фахових видань [<http://lib.udau.edu.ua/>]. За аналізу відомостей самооцінювання до оновлення контенту ОНП у 2019–2020 роках залучались заінтересовані сторони, які вносили пропозиції щодо її покращення (відповідь 3 на Запит ЕГ). Від представників роботодавців надійшла пропозиція щодо розширення можливостей поглибленого вивчення іноземної мови як основної для спілкування у міжнародному академічному просторі, про що також було підтверджено у ході спілкування з потенційними роботодавцями. А саме Олексій Романов (Харківський технологічно-біологічний університет) засвідчив свою участь у моніторингу й обговоренні ОНП і висловив заінтересованість у покращенні освітньої наукової програми (відповідь 3 на Запит ЕГ, відеофайл зустрічі з роботодавцями). Наразі на сайті ЗВО висвітлено затверджену ОНП 2021-2022 рр. Проект ОНП 2022–2023 н.р. буде представлено на офіційному сайті з 1 грудня по 1 січня для обговорення всіма учасниками освітнього процесу відповідно до п. 7 «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У закладі сформовано основні напрями діяльності щодо інтеграції університету у міжнародний академічний простір: постійний розвиток міжнародного партнерства [<https://cutt.ly/xWB9LCy>]; постійне інформування про можливості участі та участь у програмах міжнародної академічної мобільності [<https://cutt.ly/oWB93JZ>, <https://cutt.ly/KWB96n3>]; урахування досвіду іноземних освітніх програм провідних закордонних університетів (Akademia im. Jakuba z Paradyza w Gorzowie Wielkopolskim, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Plock, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, [<https://cutt.ly/9WB3Roy>]). Партнерство з іноземними ЗВО передбачає використання наступних організаційних елементів: академічна мобільність для аспірантів та НПП [<https://cutt.ly/oWB93JZ>, <https://cutt.ly/KWB96n3>], активна участь у широкоформатних наукових і освітніх заходах, відвідування лекторіїв та семінарів, за участі науковців іноземних закладів освіти: [<https://cutt.ly/CWB8URP>, <https://cutt.ly/xWB8ZiO>; <https://cutt.ly/cWB88tg>]. Викладачі ОНП забезпечені можливістю проходити міжнародні стажування [<https://cutt.ly/jWB4vX5>, <https://cutt.ly/nWB7Em1>, <https://bit.ly/3lHUSRa>, <https://bit.ly/3lKR4hR>], що також було підтверджено у зустрічі з НПП (викладач кафедри садівництва і виноградарства Л. Слободяник проходила науково-педагогічне стажування на двох кафедрах природничо-технологічного факультету Вроцлавського природничого університету (Польща)) [<https://cutt.ly/1WB4NTa>]. Аспіранти кафедри теж брали участь у міжнародному стажуванні у зазначеному ЗВО [<https://cutt.ly/9WB7rsD>]. УНУС є активним учасником проектів Erasmus+ [<https://cutt.ly/cWB7pXH>]. Участь у НПП у міжнародних проектах підтверджено за посиланнями:

<https://cutt.ly/gEgU76t>, <https://cutt.ly/SEgIwGY>. Так, у рамках Міжнародного наукового проєкту «Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах (Climed, Erasmus+)» було проведено науковий дискусійний семінар «Розвиток агропродовольчого виробництва в умовах кліматичних змін» [<https://cutt.ly/sWB7ofZ>]. Учасники освітньо-наукового процесу мають вільний доступ до наукометричних баз Scopus, WoS, Science Direct та ін. [<https://cutt.ly/7WB68GD>] з можливістю участі у проєкті Erasmus+ KA1 згідно з Положенням [<https://cutt.ly/LWNqo4P>], у якому встановлено порядок організації програм академічної мобільності та визнання їх результатів для учасників освітнього процесу. Для здобувачів функціонують безкоштовні курси з англійської мови різних рівнів та English Speaking Club [<https://cutt.ly/oWNqxNO>]. В УНУС з метою залучення викладачів до міжнародного співробітництва реалізовано механізми включення наукового фахового видання «Вісник Уманського НУС» [<https://cutt.ly/8WNq3MP>] у наукометричні бази даних Ulrichsweb, Index Copernicus, Road, Crossref, Google Scholar та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи та форми навчання й викладання сприяють досягненню ПРН, заявлених в ОНП, відповідають засадам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими й зрозумілими і заздалегідь висвітленими. Робочі програми навчальних дисциплін постійно оновлюються. Проводяться опитування здобувачів задля визначення рівня задоволеності якістю навчання та викладання з використанням різних методів. ЕГ відмічає збалансоване поєднання навчального й наукового напрямів. Стратегія інтернаціоналізація ЗВО передбачає розширення міжнародних зв'язків та успішне інтегрування у міжнародний академічний освітній простір.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано посилити інформативну складову щодо порядку та критеріїв оцінювання за всіма навчальними дисциплінами ОНП. З метою покращення досягнення ПРН за освітньою програмою рекомендовано продовжувати залучення аспірантів і НПП до міжнародного академічного простору з використанням інструментаріїв: участь у міжнародних широкоформатних науково-освітніх заходах та спільних міжнародних наукових проєктах, академічна мобільність.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На ОНП «Садівництво та виноградарство» навчання і викладання відбувається на достатньому рівні з використанням різних форм і методів. Аналіз ОНП та відомостей самооцінювання передбачає відповідність підкритеріям 4.3 та 4.4 (навчання поєднується з практичною підготовкою та науковими дослідженнями, зміст навчальних дисциплін оновлюється й удосконалюється, досягнення НПП у науці та галузі впроваджуються у зміст РП ОК). За підкритерієм 4.1 у ВС є недостатньо відображено форми і методи навчання й викладання, проте у фокус групах з НПП, і аспірантами виявлено широкий спектр методів, які використовуються викладачами й відповідають студентоцентрованому підходу. У підкритерії 4.2. рекомендовано посилити інформативну складову щодо порядку та критеріїв оцінювання за всіма навчальними дисциплінами ОНП. У підкритерії 4.5 виявлено постійне розширення міжнародних зв'язків, партнерств та успішне інтегрування у міжнародний академічний освітній простір, але рекомендовано продовжувати залучення аспірантів і НПП. ЕГ відмічає достатню відповідність за Критерієм 4 (з несуттєвими недоліками), а саме продовжувати залучати аспірантів і НПП до міжнародного академічного простору з використанням інструментаріїв: участь у міжнародних широкоформатних науково-освітніх заходах та спільних міжнародних наукових проєктах, академічна мобільність.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання проведення контрольних заходів регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС» (<https://cutt.ly/DW7wtkV>) та «Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС» (<https://cutt.ly/GW7wyIR>). ОНП за спеціальністю 203 Садівництво та виноградарство третього (доктор філософії) рівня вищої освіти контрольні заходи у межах ОК в Уманському НУС включають поточний, модульний та підсумковий контроль. Використовуються тестові комп'ютерні екзамени, здача звітів і захист практичних робіт, рефератів в якості самостійної роботи, проведення дискусій, семінарів та модулів. Дедлайни проведення контрольних заходів прописані у графіку навчального процесу (<https://cutt.ly/pW7wi1J>). Під час спілкування зі здобувачами та НПП експертна група з'ясувала, що інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання відбувається на першому занятті та за допомогою робочих програм дисциплін. Здобувачами зазначено також, що під час дистанційного навчання всю потрібну для них інформацію відносно форм контролю та критеріїв оцінювання вони дізнаються завдяки системі Moodle, оскільки вона є основною під час навчання онлайн. На прохання ЕГ викладач дисципліни «Інформаційні технології в науковій діяльності» продемонстрував наповненість курсу на платформі. Отже, ЕГ констатує, що чіткість і зрозумілість форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів у Уманському НУС гарантується їх відкритістю та доступністю для всіх учасників освітнього процесу тому, що відповідні нормативні документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті УНУС, а здобувачі отримують інформацію на першому занятті курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт для даного рівня освіти відсутній, саме тому здобувачі працюють за індивідуальними планами про виконання яких звітують на засіданні кафедри, а також щорічно атестується науковим керівником. Основні документи, які підтверджують атестацію здобувача є його річний звіт, копії публікацій та охоронних документів, друковані розділи дисертації, довідка про складання заліків та іспитів, витяги із протоколів засідання кафедри. Атестація здобувачів третього рівня освіти відбувається шляхом публічного захисту дисертаційної роботи згідно Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 06.03.2019 р., №167). Дисертаційна робота проходить перевірку на академічний плагіат, фальсифікацію, фабрикацію, а також розміщується на сайті Уманського НУС у відкритому доступі.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є зрозумілими, прозорими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та регулюються: 1) «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/AW7wf1O>); 2) «Положенням про академічну успішність в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/4W7whu3>); 3) «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/dW7wjhu>); 4) «Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/JW7wkTz>). Для забезпечення об'єктивності екзаменаторів передбачена можливість подання апеляції на результати оцінювання і повторної перездачі заліку або іспиту, використанню переважно тестових завдань, можливості обирати форму контролю тощо. За виникнення конфліктних ситуацій щодо оцінювання здобувач має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо, оцінки отриманої під час підсумкового семестрового контролю Уманському НУС» (<https://cutt.ly/MW7wlGo>). В університеті розроблене «Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва» (<https://cutt.ly/qW7wz0B>), яке регулює питання повторного проходження контрольних заходів. Кожен окремий освітній компонент має чітко прописані критерії оцінювання здобувачів, що надає можливість всім учасникам освітнього процесу розуміти правила проведення контрольних заходів. Під час інтерв'ю зі здобувачами та НПП експертна група пересвідчилася в обізнаності з правилами контрольних заходів та з порядком оскарження результатів контрольних заходів, але таких випадків на ОНП «Садівництво та виноградарство» зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У межах реалізації ОНП «Садівництво та виноградарство» нормативна база, що забезпечує внутрішню політику та стандарти з питань академічної доброчесності включає в себе: 1) Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://cutt.ly/2W7wbZG>), 2) Антикорупційну програму УНУС (<https://cutt.ly/VW7wmwX>), 3) Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://cutt.ly/aW7wQoO>). Варто відмітити, що Університет здійснює заходи із популяризації академічної

добročесності серед здобувачів та НПП шляхом проведення для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та добročесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, з проектно-орієнтованої діяльності в науковій та підприємницькій діяльності. Наукові роботи (статті, тези та дисертаційні роботи) проходять перевірку на виявлення академічного плагіату за допомогою програмного забезпечення «Unicheck». Для цього університет має заключений договір з ТОВ «Антиплагіат» (<https://cutt.ly/bW7wEdu>). На сторінці відділу моніторингу якості освіти розміщена вкладка присвячена академічній добročесності, в ній зібрані всі нормативні документи, презентація та перелік безкоштовних онлайн-сервісів для самоперевірки робіт на плагіат (<https://cutt.ly/MW7wTpy>). Для виявлення обізнаності здобувачів щодо питань академічної добročесності регулярно проводять опитування, а результати оприлюднюють (<https://cutt.ly/MW7wYPU>). З 2020 року ОНП має дисципліну «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів», вона має дві теми присвячені академічній добročесності, плагіату та методам протидії йому. Здобувачі під час спілкування з ЕГ продемонстрували обізнаність з усіма аспектами проходження перевірки робіт на виявлення академічного плагіату та можливими наслідками за негативний результат цієї перевірки. На запит гарантом були надані приклади заходів щодо популяризації академічної добročесності (відповідь 11 на Запит ЕГ) та скан-копію довідки про перевірку на плагіат (відповідь 10 на Запит ЕГ).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів чіткі і зрозумілі, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Стандарти, процедури і політика дотримання академічної добročесності є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Здійснюється популяризація академічної добročесності серед здобувачів вищої освіти. У ЗВО діє офіційна система перевірки робіт на академічний плагіат за допомогою програми «Unicheck».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано посилити процес популяризації академічної добročесності через збільшення кількості тренінгів і круглих столів, залучення здобувачів і співробітників до проектів із академічної добročесності в Україні та/або за кордоном тощо.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Чіткість та зрозумілість форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів у Уманському НУС забезпечується їх відкритістю та доступністю для всіх учасників освітнього процесу, оскільки відповідні нормативні документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті. Нормативна база ЗВО повною мірою забезпечує об'єктивність оцінювання, процедури запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, визначає форми, правила проведення, критерії оцінювання та порядок оскарження результатів контрольних заходів, а також регламентує питання дотримання академічної добročесності. Отже, аналіз показав, що критерій 5 у цілому відповідає встановленим вимогам рівня В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів задіяних для реалізації ОНП підтверджується відповідністю дипломів та публікацій, тематиці закріплених за ними дисциплін, висвітлених у таблиці 2 «Відомостей про самооцінювання освітньої наукової програми». Згідно наданих матеріалів реалізацію ОП забезпечують 8 науково-педагогічних працівників, з яких 2 доктори наук та 6 кандидатів наук. Всі НПП працюють за основним місцем роботи. В цілому кваліфікація групи забезпечення освітнього процесу за ОНП «Садівництво та виноградарство» сприяє досягненню цілей та ПРН. Під час спілкування з гарантом та НПП встановлено регулярне підвищення

кваліфікації викладачів та їх значну міжнародну академічну мобільність, відповідні сертифікати про яку висвітлені на сайті кафедр <https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В УНУС розроблено достатню нормативну базу, яка регулює процедури конкурсного добору викладачів, які розміщені у відкритому доступі це такі положення як: «Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП УНУС» (<https://cutt.ly/7W7w5rO>); Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/XW7eqXz>). Зі спілкування з різними фокус групами, а саме з адміністрацією ЗВО, НПП УНУС встановлено, що конкурсний відбір проводиться відкрито на засадах рівноправності кандидатів у відповідності до діючих положень. Процедура конкурсного відбору є чіткою та зрозумілою, враховує професійну активність викладачів. Також враховується анкетування студентів щодо задоволеності професійними якостями викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На освітньо-науковому рівні заклад залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців. Так наприклад, періодично лекції проводять провідні фахівці Інституту садівництва НААН України, так зі слів гаранта та за підтвердженням роботодавців лекцію проводила Кіщак Олена Анатоліївна. Але найбільший вплив на освітній процес здійснюють під час практичної підготовки, яка реалізується у господарствах з якими укладено договори про співпрацю, та через рекомендації роботодавців до наповнення змісту ОНП. Так прикладом можуть слугувати рекомендації роботодавців щодо введення навчальних дисциплін з виноградарства, що підтверджено під час зустрічі з роботодавцями, а саме Мулюкіною Ніною Анатоліївною ННЦ ІВІВ ім. В.Є. Таїрова.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Адміністрація університету та безпосередньо гарант ОНП залучає професіоналів-практиків для проведення лекцій та семінарів. Під час спілкування на онлайн зустрічі роботодавці засвідчили, що вони долучалися до проведення лекцій (Кіщак О.А.) та залучаються до фахових семінарів та науково-практичному семінарі «День саду Уманського національного університету садівництва», де висвітлюються останні тенденції та світові практики які використовуються у садівництві. Проте постійності у лекційних заходах немає, але семінари є щорічною обов'язковою практикою кафедри у реалізації ОНП та в цілому розвитку садівничої галузі в Україні. Експертна група вважає, що процедура залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОПП задовільна, і може носити більш системний характер.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє постійному підвищенню кваліфікації НПП у сфері їх професійних та наукових інтересів створюючи сприятливі умови для професійного розвитку співробітників. Цей факт підтверджено на зустрічі з адміністрацією, НПП та на Зустрічі 6 із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами Уманського НУС, де з'ясовано, що в першу чергу розвитку професійної майстерності НПП сприяє розроблений колективний договір, який діє в університеті, про це наголосив перший проректор Мостов'як Іван Іванович, а також голова профспілкової організація, та безпосередньо науково-педагогічні працівники. Крім того під час зустрічі з адміністрацією ЗВО було відмічено, що для забезпечення професійного розвитку викладачів укладено договір з НУБіП, а саме з ННІ Неперервної освіти, який реалізує професійні програми підвищення кваліфікації, стажування, здійснює спеціалізоване вдосконалення вищої освіти, фахівці якого проводять підвищення кваліфікації для співробітників УНУС на його власній базі. На підставі положень про стажування та рейтингову оцінку професійної майстерності викладачів розроблена система матеріального заохочення. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації та стажування, у т.ч. закордонні у закладах партнерах (<https://cutt.ly/1W7edwo>; <https://cutt.ly/3W7efJA>). В університеті діють 4 постійних Спеціалізованих вчених ради <https://cutt.ly/1W7egFt>): Д 74.844.01 - зі спеціальностей 06.01.07 - плодівництво; 06.01.15 - первинна обробка продуктів рослинництва; К 74.844.02 - зі спеціальностей 03.00.12 - фізіологія рослин; 03.00.07 - мікробіологія; 06.01.01 – землеробство; К 74.844.03 - зі спеціальності - 08.00.04 - економіка та управління підприємствами; К 74.844.04 - зі спеціальностей 06.01.06 – овочівництво та 06.01.05 – селекція і насінництво – діяльність яких дозволяє забезпечити підготовку нових професійних кадрів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

З інтерв'ювання учасників освітнього процесу, НПП, гаранта, керівників здобувачів ступеня PhD та аналізу нормативної бази (<https://cutt.ly/8W7ecob>) університету підтверджена дія висвітлених у звіті-самоаналізі положень, які регламентують та стимулюють розвиток викладацької майстерності в УНУС. Підтверджено у спілкуванні, що за результатами рейтингового оцінювання НПП преміюють за підсумками року в межах наявного фонду оплати праці (також на цьому наголосила ректор університету Непочатенко О.О.). НПП Уманського НУС преміюють за опублікування підручників, навчальних посібників, монографій, статей у виданнях, що цитуються у науково-метричних базах Scopus, Web of Science, отримання патентів, захист дисертації тощо. Також, фінансово підтримують закордонні стажування НПП, про що зауважив гарант ОНП під час спілкування. Окрім матеріального заохочення, як відмітила голова профспілкового комітету, НПП нагороджують грамотами, подяками з нагоди професійних свят, ювілеїв та пам'ятних дат.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОНП Садівництво та виноградарство забезпечена достатньою кількістю НПП, які відповідають за своїми характеристиками та професійними якостями цілям та програмним результатам навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та публічними. Гарант ОП систематично слідкує та періодичністю проходження підвищення кваліфікації та стажувань викладачів задіяних на ОНП. Позитивною практикою в Уманському НУС є діюча система преміювання викладацького складу за підготовку статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних, підручників, монографій, захисту дисертацій, проходження міжнародних стажувань тощо. Підтримується участь викладачів у програмах міжнародної академічної мобільності. Наявна активністю роботодавців в організації функціонування ОНП «Садівництво та виноградарство».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відмічено відсутність системності та плану залучення працедавців на постійній основі до реалізації освітнього процесу на ОНП. Рекомендовано активніше долучати працедавців до реалізації освітнього процесу на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Виявлені недоліки за критерієм не є суттєвими і можуть бути усунені більш широким плановим залученням до освітнього процесу на ОНП професіоналів практиків.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд МТБ університету підтверджує, що наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси сприяють досягненню визначених освітньою науковою програмою цілей та програмних результатів навчання. Фінансові документи щодо діяльності закладу висвітлено у вільному доступі на вебсторінці [<https://bit.ly/3AeaX6Q>]. Матеріально-технічне устаткування постійно оновлюється та наповнюється за рахунок надходжень спеціального та загального фондів; доходів від госпрозрахункових тематик; грантів та дарунків. Навчально виробничий відділ налічує 1060 га, для досліджень здобувачів наявні дослідні сади – 70 га, плодородсадник – 4 га, навчально-виробничі цехи з переробки плодів, а також теплиці, наявна техніка [<https://bit.ly/3tyBtFv>] та надає аспірантам для проведення досліджень усі необхідні засоби по догляду за садами та плодородсадниками, що і було підтверджено у спілкуванні з різними фокус групами. Інфраструктура ЗВО налічує 5 гуртожитків [<https://bit.ly/3C4NvtB>], готель, 2 студентських їдальні, кафе «Студентське» та 3 кафетерії у навчальних корпусах (№1, №4, кафедри маркетингу і економіки), відкритий стадіон, тенісний корт, критий легкоатлетичний спортмайданчик, спортзал, тренажерні зали [<https://bit.ly/3lfYDwK>], 1 продуктової магазини, інтернет-клуб, відділення Укрпошти №5, перукарня, майстерні з ремонту одягу та взуття, 4 автомобільні стоянки [<https://bit.ly/3tuxdqR>]. Навчально-науковий процес забезпечують науково-дослідні лабораторії з необхідним обладнанням та реактивами [<https://bit.ly/3lawx6g>], комп'ютерні класи, аудиторії, оснащені мультимедійним забезпеченням [<https://bit.ly/3z52gui>]. Функціонує сертифікована навчально-дослідна

лабораторія з оптимізації родючості ґрунту в плодючідних насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів [<https://bit.ly/3zZUQnW>]. У бібліотеці [<https://library.udau.edu.ua/>; <https://bit.ly/38YKbTS>] є такі основні елементи інформаційного середовища: репозитарій, електронний каталог, доступ до баз даних, сервіс «Graftati» для автоматичного оформлення бібліографічних посилань і створення списків використаних джерел. Перелік періодичних видань бібліотеки [<https://bit.ly/3tAsrb9>] повністю задовольняє рівень підготовки докторів філософії. Ознайомлення з РП дисциплін свідчить про достатній рівень навчально-методичного забезпечення ОНП [<https://bit.ly/3z138jJ>]. Діє дистанційний ресурс для онлайн навчання Moodle [<https://moodle.udau.edu.ua/>]. У закладі діє Автоматизована система управління ЗВО, яка повністю впроваджена в навчальний процес [<http://mkr.udau.edu.ua/>].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У межах ОНП «Садівництво та виноградарство», за підсумками зустрічей з фокус групами виявлено, що університет створює належні умови щодо вільного безоплатного доступу викладачів і аспірантів до всієї інфраструктури ЗВО та відповідних ресурсів, які є необхідними для навчання, науково-асистентської практики та ведення наукової діяльності. Уся дослідницька діяльність, практична підготовка є безкоштовною. Забезпечено безперешкодний доступ до бібліотеки та її ресурсів, мережі інтернет, комп'ютерних класів та усього необхідного матеріально-технічного устаткування ЗВО. Позитивною стороною є безкоштовний доступ до електронних баз даних: Web of Science, Scopus, Science Direct, Центр учбової літератури, Springer Link.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО створено усі належні умови щодо безпечності освітньої сфери для життя й здоров'я здобувачів вищої освіти, про що було зазначено в онлайн зустрічах. ЕГ зазначає, що в університеті створено позитивний психологічний клімат і надано всебічну підтримку здобувачів з боку науково-педагогічних працівників, що сприяє комфортній освітній та науковій діяльності за ОНП. Зі здобувачами, НПП постійно проводяться інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також дотримання правил пожежної безпеки та користування електроприладами, про це свідчать отримані відповіді у ході спілкування з фокус групами (Гарант ОНП, аспіранти, НПП). Правила поведінки стосовно пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності регламентуються положеннями та інструкціями в пакеті документів «Охорона праці», й висвітлені у «Нормативній базі» на сайті [<https://bit.ly/3k2u3aK>]. В університеті визначено обов'язки посадових осіб щодо відповідальності за забезпечення дотримання правил пожежної безпеки будівель, приміщень, інженерного обладнання, та щодо утримання й експлуатації засобів протипожежного захисту; затверджено план евакуації у разі виникнення пожежі та порядок оповіщення усіх учасників навчального процесу. Весь аудиторний фонд, лабораторії, приміщення та умови для навчання здобувачів відповідають санітарним вимогам згідно Санітарного паспорту ЗВО. У складі закладу діє медпункт [<https://bit.ly/3z2XOMP>]. На кожній кафедрі наявні засоби для надання першої медичної допомоги [відеофайл зустрічі з Гарантом]. У стратегії розвитку Уманського НУС на 2020-2025 рр. [<https://bit.ly/3la68p7>] зазначено про безперервне покращення умов для безпечності життя та здоров'я здобувачів. Функціонує психологічна служба «Довіра» [<https://bit.ly/3jYakJ9>]. Основною її метою є підвищення психологічної компетенції, формування позитивної життєвої позиції та мотивації до освіти і розвитку. У дискусії з аспірантами засвідчено, що вони отримують постійну підтримку від Ради молодих учених. Беруть участь у соціальній активності, організації різних заходів за участю НПП, виробничників та інших представників професійних груп. Здобувачі підтвердили високий рівень організації освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін, матеріально-апаратного устаткування своїми позитивними відгуками, що здебільшого відповідає їх очікуванням від навчання [<https://bit.ly/2X6wzUm>].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує ефективне функціонування механізмів консультативної освітньої, інформаційної, організаційної та соціальної підтримки аспірантів, які сформовані в єдиний комплекс. Консультаційна підтримка забезпечується відділом аспірантури та докторантури, науковими керівниками аспірантів, НПП випускових кафедр та інших суміжних кафедр, практичним психологом служби «Довіра», Радою молодих учених. Достатньою є освітня підтримка від НПП, наукових керівників, структурних підрозділів установи, Гаранта ОНП, РМУ тощо. Інформаційна підтримка надається вебсайтом університету [<https://www.udau.edu.ua/>] та сторінками відділу аспірантури та докторантури [<https://bit.ly/3AoWsn3>], кафедри плодівництва та виноградарства [<https://bit.ly/3Coesi0>], безкоштовний доступ до Інтернет ресурсів, до міжнародних наукометричних баз даних WoS і Scopus [<https://www.scopus.com>, <http://webofscience.com>]. Необхідна організаційна підтримка надається відділом аспірантури та докторантури, відділом моніторингу якості освіти Уманського НУС, Радою молодих учених [<https://bit.ly/3AOYuDr>], Науковим товариством студентів та аспірантів [<https://bit.ly/3jZyNx0>]. Дуже важливою є соціальна підтримка, яка надається профспілковим комітетом, РМУ, тощо. Аспіранти постійно отримують консультації від наукових керівників, НПП, РМУ. У фокус групі вони зазначили що, науковий керівник забезпечує

належний рівень морально-психологічної підтримки. У ЗВО діє психологічна служба «Довіра» [<https://bit.ly/3lhVKMa>], яка надає якісну, сучасну психологічну допомогу студентам, аспірантам, викладачам та співробітникам університету. Також наявні «скриньки довіри», про що підтвердили учасники онлайн зустрічей. Необхідним елементом є проведення онлайн опитувань для виявлення рівня задоволеності здобувачів різними формами підтримки [<https://bit.ly/3k1mXTU>; <https://bit.ly/3trIY1a>]. У зустрічі з аспірантами одна із здобувачок розповіла, що сімейним аспірантам надається простора кімната в гуртожитку з поліпшеними умовами проживання [відеофайл зустрічі зі здобувачами].

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В Уманському НУС створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Такій категорії осіб надається постійний супровід у навчальному процесі згідно з Правилами прийому на навчання до Уманського НУС [<https://bit.ly/2X5iOoX>], а також Порядку супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства в Уманському НУС [<https://bit.ly/38UoxQO>]. У ЗВО працює програма з поетапного прилаштування частини навчальних приміщень для здобувачів з особливими освітніми потребами. Для такої категорії здобувачів створено усі можливості для навчання за індивідуальним графіком і дистанційно через програмний ресурс Moodle [<https://bit.ly/2YKQSaE>], а також інструментаріїв та платформ мережі Інтернет. У ЗВО наявні пандусами обладнані: адміністративний корпус, корпуси 5 і 7, спортивний комплекс № 1 і Навчально-культурний центр. Навчальні корпуси № 1, 2, 9, 10, 12 і 13, а також усі гуртожитки є частково доступними (обладнані східцями та широкими дверима). На ОНП 203 «Садівництво та виноградарство» відсутні приклади організації освітнього процесу для категорії осіб з особливими освітніми потребами, проте є необхідне облаштування [<https://bit.ly/3C1mQoO>]. Усю інформацію що стосується для осіб з особливими потребами можна знайти на вебсайті ЗВО [<https://bit.ly/3BZuyIB>].

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У спілкуванні з різними фокус групами ЕГ пересвідчилася у чіткості і зрозумілості політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій, а також доступності для усіх учасників освітнього процесу та послідовності дотримання. На ОНП «Садівництво та виноградарство» не виявлено жодних скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією за будь-якою ознакою чи корупцією, що підтверджується онлайн зустрічами зі здобувачами, Гарантом, НПП, науковими керівниками аспірантів [відеофайли зустрічей]. Для урегулювання зазначених ситуацій, у разі необхідності користуються: Методичними рекомендаціями щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» [<https://bit.ly/3EzрjсO>]. З боку керівництва установи є постійний контроль щодо запобігання прояву цих питань. У різних фокус групах було зазначено, що в університеті діє Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, який надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів, отримує і розглядає скарги, якщо такі наявні відповідно до «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в Уманському НУС» [<https://bit.ly/3Aoc1j>]; згідно наказу ректора [<https://bit.ly/3AoSNIWI>] розроблено антикорупційну програму, яка забезпечує розробку та вжиття заходів, що є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції [<https://bit.ly/3z1rs1B>] відповідно до «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків в Уманському НУС» [<https://bit.ly/3hmigCd>]; є Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Машковська Л.В., яка є відповідальною за інформацію про факти корупції з боку посадових осіб, працівників та контрагентів ЗВО [<https://bit.ly/3nidDgn>]; функціонує психологічна служба «Довіра» [<https://bit.ly/3lhVKMa>]; є «Скринька довіри».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база університету, включаючи дослідні сади, плодородсадник, навчально-виробничі цехи з переробки плодів, сучасних науково-дослідних лабораторій з відповідним обладнанням, яке постійно оновлюється надають усі можливості для здобувачів щодо досягнення ПРН та цілей ОНП «Садівництво та виноградарство». Усі учасники навчального процесу забезпечені вільним доступом до всієї інфраструктури ЗВО, у тому числі бібліотеки, електронних та інформаційних платформ. За умов карантинних обмежень згідно діючих положень, що спрямовані на запобігання поширенню COVID-19 передбачено та запроваджено дистанційне навчання з використанням платформи Moodle. Заклад забезпечує усі належні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їх особливостей та використанням спеціальних пристосувань. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Створено механізми усіх форм підтримки аспірантів на різних етапах навчально-наукової роботи. Відмічено відсутність проявів дискримінації за будь якою ознакою зі сторони всіх учасників освітньої програми. Позитивний психологічний клімат в УНУС і всебічну підтримку здобувачів з боку науково-педагогічних працівників, що сприяє комфортній освітній та науковій діяльності за ОНП. Наявність чітких і

зрозумілих регламентних процедур щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. На вебсайті ЗВО оприлюднено підсумки опитування здобувачів вищої освіти. Функціонує сертифікована навчально-дослідна лабораторія з оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів. Національним надбанням є довготривалий дослід проблемної лабораторії з системами удобрення яблуні, що ведеться з 1931 року за Постановою Кабінету Міністрів України №1103-р від 5 грудня 2007 року внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського державного аграрного університету».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відмічено недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти щодо контенту РП обов'язкових освітніх компонент, критеріїв оцінювання, форм контрольних заходів, принципів та засад академічної доброчесності, можливості участі у міжнародних програмах академічної мобільності. Рекомендовано: посилити інформаційну та методичну підтримку аспірантів; покращити інформування аспірантів щодо можливостей їх участі у міжнародних стажуваннях, міжнародних програмах Еразмус+ тощо; проводити заходи інформативного змісту щодо популяризації академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Сучасне матеріально-технічне забезпечення освітнього й наукового середовищ, організаційна, консультативна, освітня, інформаційна та соціальна підтримки дозволяє забезпечити належні умови якісної та змістовної підготовки здобувачів на ОНП. Зафіксовано достатній рівень задоволеності аспірантів різними формами підтримки від Гаранта освітньої програми, їх наукових керівників, НПП, керівництва ЗВО, представників структурних підрозділів, Ради молодих учених та Наукового товариства студентів та аспірантів. Особливістю ОНП «Садівництво та виноградарство» є наявність сертифікованої навчально-дослідної лабораторії з оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів. Національним надбанням ЗВО є довготривалий дослід проблемної лабораторії з системами удобрення яблуні, що ведеться з 1931 року за Постановою Кабінету Міністрів України №1103-р від 5 грудня 2007 року внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського державного аграрного університету». Рекомендовано: посилити інформаційну та методичну підтримку аспірантів; покращити інформування аспірантів щодо можливостей їх участі у міжнародних стажуваннях, міжнародних програмах Еразмус+ тощо; проводити заходи інформативного змісту щодо популяризації академічної доброчесності. У цілому, освітньо-наукова програма відповідає рівню В за Критерієм 7 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Уманський НУС забезпечує послідовність усіх визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Зазначені процедури регламентуються низкою положень: «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/SWHFPuv>] та «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС освітнього процесу в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/MWHGecu>]. Гарантом ОНП підтверджено інформацію щодо перегляду ОНП один раз у рік, з урахуванням усіх побажань та рекомендацій стейкхолдерів [<https://cutt.ly/cWLAQaD>]. До періодичного перегляду залучаються аспіранти, про що було зафіксовано у фокус групі та підтверджено підсумками опитувань, представлених на вебсайті ЗВО [<https://cutt.ly/xWLDghU>]. Задля урахування пропозицій усіх зацікавлених сторін на сайті представлено електронні адреси поштових скриньок Гаранта та кафедри [<https://cutt.ly/LWLFriY>]. Аналіз відомостей самооцінювання, відповідей на Запит ЕГ, регламентованих документів, проведених дискусій з Гарантом ОНП, НПП дозволяють ЕГ зробити висновок, що перегляд і оновлення ОНП відбуваються систематично. Побажання від заінтересованих сторін розглядаються, обговорюються і затверджуються вченою радою факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин [відповідь 3, 4 на Запит]. Проекти ОП висвітлюються на вебсайті з метою ознайомлення та обговорення [<https://cutt.ly/IWLGv4W>], потім їх доопрацьовують з урахуванням побажань та рекомендацій.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аспіранти безпосередньо залучені до процедури періодичного перегляду освітньої наукової програми, оскільки входять до складу робочої групи [<https://cutt.ly/WWLHWdw>]. У фокус групах зі здобувачами вищої освіти, представниками Ради молодих учених та Наукового товариства студентів та аспірантів виявлено, що вони брали участь у моніторингу та удосконаленні ОНП. Участь аспірантів у періодичному перегляді та модернізації освітньої програми підтверджують витяг з протоколу Вченої ради факультету [відповідь 3 на Запит] та витяг з протоколу № 13 засідання кафедри садівництва і виноградарства [відповідь 4 на Запит]. За підсумками останнього моніторингу ОНП «Садівництво та виноградарство», згідно пропозиції аспірантів до переліку освітніх компонент було додано обов'язковий ОК «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів», що також було підтверджено у дискусії з аспірантами. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти якістю надання освітніх послуг здійснюється за допомогою розроблених опитувальників один раз на рік [<https://cutt.ly/TWLKQsv>], [<https://cutt.ly/4WL17lu>] згідно з «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/SWLLLS6>]. Звіт про оцінювання якості надання освітніх послуг оприлюднено на сайті [<https://cutt.ly/gWLo3c1>]. Одночасно, рекомендовано у формі анкети для аспірантів розширити перелік питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратурного устаткування, рівня організаційної, консультаційної, наукової підтримки тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці як партнери залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, що підтверджується наданими рецензіями-відгуками на освітню програму [<https://cutt.ly/yWL8OWv>], а також безпосередньо їхньою участю у засіданнях ради факультету плодощівництва, екології та захисту рослин та кафедри садівництва і виноградарства [відповідь 3, 4 на Запит]. У ЗВО розроблено форму анкетування для роботодавців щодо якісної змістовної підготовки здобувачів [<https://bit.ly/3E6lX94>], підсумки якого оприлюднено на вебсторінці [<https://bit.ly/3E2psxe>]. За результатами моніторингу ОНП «Садівництво та виноградарство» від роботодавців було винесено декілька пропозицій щодо необхідності поглиблення знань з іноземної мови та розширення блоку дисциплін професійної підготовки з включенням виноградарства, що підтверджено витягами з протоколів [відповідь 3, 4 на Запит] та у дискусії з працевлаштувачами. Одночасно, рекомендовано у формі анкети для роботодавців розширити перелік питань, що стосуються саме якісної змістовної підготовки докторів філософії в межах ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У закладі існує практика аналізування та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Для цього діє інформаційний ресурс – «УНУС очима випускників» [<https://cutt.ly/VWHAMcy>], функціонує ГО «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва» [<https://cutt.ly/dWHSJ2s>]. Також випускники можуть пройти онлайн опитування задля забезпечення зворотного зв'язку, визначення рівня задоволення якістю надання освітніх послуг та удосконалення освітніх програм [<https://cutt.ly/oWHSlyJ>]. Результати анкетування висвітлено на сайті [<https://cutt.ly/uWHDm6k>]. У зустрічі з Гарантом [відеофайл зустрічі з Гарантом] зафіксовано, що на ОНП 203 «Садівництво та виноградарство» ще не було випускників, проте усю інформацію буде враховано випусковою кафедрою садівництва та виноградарства, адміністрацією факультету плодощівництва, екології та захисту рослин й висвітлено на вебсторінці [<https://cutt.ly/hWHOguQ>].

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно документу «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/SWHFPuv>] розроблено систему оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення. Згідно «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» [<https://cutt.ly/qWHL777>] здійснюється моніторинг ОП з метою визначення досяжності, реалістичності та адекватності призначення кредитів, означених результатів навчання та розрахованого навчального навантаження. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Участь аспірантів у перегляді ОНП підтверджується витягом з протоколу №1 засідання Вченої ради факультету [відповідь 3 на Запит ЕГ]. Побаження та потреби здобувачів щодо змісту навчання та викладання враховуються через опитування, результати яких висвітлено на вебсайті [<https://cutt.ly/TWHDxdb>]. З метою виявлення та усунення недоліків розроблено процедуру проведення моніторингу і контролю якості освіти [<https://cutt.ly/rWHXGpz>]. Під час останнього моніторингу ОНП було переглянуто списки рекомендованої літератури в межах освітніх компонент у напрямі сучасних наукових статей та

закордонних джерел. Під час проведення акредитації ЕГ переконалася в тому, що в університеті система забезпечення якості ВО функціонує на достатньому рівні й забезпечує постійний та своєчасний зворотній зв'язок на виявлені слабкі сторони в ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньо-наукової програми за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» третього ступеня вищої освіти в Уманському НУС є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Детальний аналіз відомостей самооцінювання ОНП, дискусії з різними фокус групами під час акредитації засвідчили, що аспіранти, науково-педагогічні працівники, представники структурних підрозділів ЗВО, керівництво закладу чітко ознайомлені з політикою та процесами формування якості освіти, запевнили у своїй готовності долучення до їх удосконалення, про що свідчить низка регламентуючих документів [<https://bit.ly/3jT6Ash>]. Нормативна база установи є основою формування культури якості та охоплює такі елементи як: забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, періодичний перегляд і оновлення освітніх програм, дотримання і реалізація принципів академічної доброчесності, тощо. У фокус групах з аспірантами, представниками РМУ, НПП, працевдавцями відчувається їхня вмотивованість та заінтересованість у покращенні освітньої діяльності, виявленні слабких сторін ОНП, вчасне реагування і надання слухних пропозицій щодо їх усунення. Науково-педагогічні працівники і здобувачі засвідчили постійний професійний розвиток завдяки участі у науково-практичних конференціях, семінарах, дослідницькій роботі, підготовці наукових статей до видання [<https://bit.ly/3yYWQkL>], [<https://bit.ly/3ndp2Ou>].

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Уманському національному університеті садівництва МОН України процедури розроблення, затвердження, періодичного перегляду та моніторингу освітньо-наукової програми регламентовано чинними нормативними документами. Діє відділ моніторингу якості освіти, який регулює питання посилення орієнтації управління на якісні аспекти освітнього процесу, забезпечення всіх рівнів управління інформацією щодо якості освіти, підвищення якості підготовки фахівців шляхом здійснення цілеспрямованого моніторингу навчальних досягнень здобувачів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах і держави в кваліфікованих фахівцях, змін попиту на ринку праці, а також інших заходів, розроблених у відповідності до концепції розвитку ЗВО. Аспіранти залучені до періодичного перегляду й удосконалення ОНП, що підтверджується спілкуванням у фокус групі, підсумками проведених опитувань, підтверджуючими документами, а саме витягів засідань Вченої ради факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин та кафедри садівництва та виноградарства. Онлайн зустрічі засвідчили ефективність співпраці з роботодавцями у процедурі моніторингу й удосконалення освітньої програми. У закладі сформовано належну культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності, про що зазначено академічною спільнотою університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

З метою покращення якості освіти рекомендовано у формі анкети для аспірантів розширити перелік питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратного устаткування, рівня організаційної, консультативної, наукової підтримки тощо; рекомендовано у формі анкети для роботодавців розширити перелік питань, що стосуються саме якісної змістовної підготовки докторів філософії в межах ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процес розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньої наукової програми регулюється діючими положеннями. Діє відділ моніторингу якості освіти. Щорічно проводяться анкетування аспірантів щодо їхніх потреб, рівня задоволеності освітньої діяльності та якісним змістовним наповненням ОП, підсумки яких висвітлюються на вебсайті. Аспіранти та представники Ради молодих учених беруть участь у моніторингу й обговоренні ОНП «Садівництво та виноградарство» й входять до складу Вченої ради факультету плодovoочівництва, екології та захисту рослин. Представники академічної спільноти активно залучені до процедури удосконалення ОНП і підтверджують належність сформованої культури якості. Проводяться організаційні заходи щодо вдосконалення процедури забезпечення якості освіти з дотриманням усіх вимог. Загалом оцінювання підкритеріїв критерію 8, дозволяє підтвердити належний рівень забезпечення якості на ОНП, проте варто врахувати пропозиції щодо розширення переліку питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратного устаткування, рівня організаційної, консультаційної, наукової підтримки тощо у формі анкети для аспірантів та розширення переліку питань, що стосуються саме якісної змістовної підготовки докторів філософії в межах ОНП у формі анкети для роботодавців. Експертна група констатує відповідність освітньої програми рівню В за Критерієм 8 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група під час спілкування із здобувачами встановила, що діяльність Уманського НУС є публічною та прозорою, гарантією цього є наявність чітких та зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Всі нормативно-правові акти, що діють в університеті розміщено на сайті (<https://cutt.ly/MEi9Fj6>), всі бажаючі можуть з ними ознайомитись. Під час інтерв'ю всі стейкхолдери за даною ОНП підтвердили, що ознайомлені з правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки, є доступними і вони послідовно дотримуються їх під час реалізації ОНП «Садівництво та виноградарство».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП «Садівництво та виноградарство» розміщено на сайті Уманського НУС на сторінці «Відділу моніторингу якості освіти УНУС» (<https://cutt.ly/GW7geom>), для громадського обговорення та зазначеними контактами гаранта, куди надсилати пропозиції та відгуки.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Оприлюднена інформація відносно ОНП «Садівництво та виноградарство» точна, достовірна та знаходиться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу за посиланнями (<https://cutt.ly/ZW7tuUH>) на офіційному сайті Уманського НУС.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Експертна група під час спілкування із здобувачами встановила, що діяльність Уманського НУС є публічною та прозорою, гарантією цього є наявність чітких та зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Всі нормативно-правові акти, що діють в університеті розміщено на сайті (<https://cutt.ly/MEi9Fj6>), всі бажаючі можуть з ними ознайомитись. Під час інтерв'ю всі стейкхолдери за даною ОНП підтвердили, що ознайомлені з правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки, є доступними і вони послідовно дотримуються їх під час реалізації ОНП «Садівництво та виноградарство».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На вебсайті Уманського НУС не висвітлюється інформація щодо отриманих зауважень та пропозицій стейкхолдерів стосовно ОНП «Садівництво та виноградарство». Рекомендуємо започаткувати процедуру інформування громадськості щодо врахування пропозицій та зауважень за ОНП, шляхом створення порівняльної таблиці чи форуму для відкритого обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ констатує, що основна інформація яка гарантує прозорість та публічність в ЗВО щодо освітньо-наукової програми є у вільному доступі на офіційному сайті. Загалом вимоги критерію 9 виконані, але мають місце недоліки, що не є суттєвими та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів, які залучені до процесу перегляду та оновлення освітньої програми. Зокрема за пропозицією аспірантів було введено такий ОК як – «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів», який запропонував Чецький Богдан. Для формування індивідуальної освітньої траєкторії ОНП передбачає 25% від загального кредитного навантаження дисципліни вільного вибору, у кількості п'яти освітніх вибіркових компонентів. Перелік дисциплін вільного вибору достатньо широкий і відображений на сайті кафедри (<https://cutt.ly/oEcz2OX>) та університету (<https://cutt.ly/nEcz3gL>), де розміщена інформація за всіма факультетами і кафедрами, що враховує різні наукові напрями. Зміст ОНП дозволяє здобувачам третього освітньо-наукового рівня якісно та повноцінно підготуватись до дослідницької та викладацької діяльності (це забезпечується ОК – ОК3, ОК5, ОК7, ОК11 (<https://cutt.ly/cEcz4dM>)). Аналіз індивідуального навчального плану здобувачів освіти відображає наукові інтереси здобувачів. Так наприклад у здобувача Заріцького М.І. тема дисертаційного дослідження якого: «Вихід і якість саджанців фундука залежно від способів розмноження в Лісостепу України», серед вибіркових дисциплін професійного спрямування обрано «Вирощування плодів і винограду в закритому ґрунті», яка передбачає також вивчення особливостей вирощування садивного матеріалу плодкових культур і винограду в закритому ґрунті, до яких належить, зокрема і фундук, «Фізіологія плодово-ягідних культур та винограду» - яка розширює розуміння специфічних фізіологічних процесів у рослинах (<https://cutt.ly/NEczXuE>). У Аспіранта Чецького Б.О. тема якого: "Господарсько-біологічна оцінка яблуні в умовах Правобережного Лісостепу України" вибір дисциплін був наступним: «Вирощування плодів і винограду в закритому ґрунті», «Інноваційні технології у садівництві та виноградарстві» та інші. (<https://cutt.ly/oEczBeh>) тобто наукові інтереси здобувачів не вузько спрямовані, а охоплюють всі питання спеціальності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Теми наукових досліджень аспірантів ОНП 203 Садівництво та виноградарство виконують в рамках науково - дослідних робіт УНУС, з фінансуванням із державного бюджету України та ініціативних наукових робіт, це твердження висвітлене у звіті, підтвердив гарант ОНП Заморський В.В. З його слів та на підставі підтвердження ще одного з наукових керівників Яковенка Р.В. наукові дослідження здобувачів сплановані у рамках комплексної НДР кафедри садівництва і виноградарства, це підтверджується переліком наукових праць керівників аспірантів, які висвітлені на сторінці кафедри. Тематика досліджень Заморського В.В. та Яковенка Р.В. наукових керівників здобувачів ОНП включено до наукових програм УНУС «Оптимальне використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України» та «Удосконалення існуючих та розробка нових технологій вирощування садивного матеріалу, плодів, ягід і винограду в Правобережному Лісостепу України», обидві тематики мають номери державної реєстрації (<https://cutt.ly/1W7rER9>). Теми досліджень аспірантів розглядаються на науково-методичних засіданнях кафедр УНУС, та затверджуються Вченою радою УНУС. Інформація про аспірантів висвітлена на сторінці кафедри та містить в собі матеріали звітності аспірантів, а також теми їх дисертаційних досліджень. Підтвердження того, що наукові інтереси керівників відповідають темам дисертаційних досліджень здобувачів, висвітлені за посиланням: щодо професора Заморського В.В. <https://cutt.ly/xExVnCY>; за науковим керівником аспірантів – доцентом Яковенком Р.В. <https://cutt.ly/cExBWeo>; <https://cutt.ly/pExBEZN>. Наведений перелік публікацій свідчить про тривалу і плідну працю керівників аспірантів у напрямку тем дисертаційних досліджень та сфери їх наукових інтересів.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Огляд матеріально-технічного оснащення ОНП підтвердив належний рівень наданих можливостей для проведення наукових досліджень здобувачами вищої освіти. Так, аспіранти [відеофайл зустрічі зі здобувачами] зазначили, що виконують свої дослідження на спеціально відведених дослідних ділянках з плодовими та ягідними насадженнями, в проблемній науково-дослідній лабораторії з плодового розсадництва [<https://cutt.ly/mWAnU2v>], оснащений сертифікованою лабораторією з оптимізації родючості ґрунту в плодово-ягідних насадженнях [<https://cutt.ly/NWAmLMD>]. На ОНП наявне сучасне обладнання для проведення біологічних досліджень відповідно до тематики наукової роботи. Гарант ОНП відмітив, що обладнання постійно поновлюється, й нещодавно на кафедрі було придбано електронний мікроскоп для детального аналізу об'єктів дослідження. УНУС володіє дослідними полями площею біля 300 га, де закладені стаціонарні досліди аспірантів (з вивчення продуктивності плодово-ягідних насаджень) та довготривалі ("Національне надбання "Унікальна дослідна агроєкосистема яблуневого саду УНУС", яка налічує понад 75 років) [<https://cutt.ly/aWARK20>]. Аспіранти підтвердили достатню забезпеченість усіма необхідними технологічними та лабораторними засобами для проведення власних досліджень [Зустріч зі здобувачами]. Аспіранти регулярно беруть участь у різних конференціях та семінарах [<https://cutt.ly/7WATLva>] задля висвітлення результатів експерименту. Здобувачі зазначили, що менеджмент ЗВО сприяє їх активній участі в наукових заходах й надає фінансову допомогу. У закладі діє Рада молодих учених [<https://cutt.ly/cWAU5wS>], яка є організатором Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників та Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва». [<https://cutt.ly/UWAIzPT>; с. 3-4 звіту РМУ], де забезпечено можливість з доповіді з публікацією тез [<https://cutt.ly/KWAI6UX>]. У виданнях ЗВО, що входять до категорії Б [<https://cutt.ly/1WAOouw>], здобувачі та НПП мають змогу публікувати свої наукові статті. Аспіранти мають вільний доступ до матеріально-технічного устаткування кафедри садівництва і виноградарства та ЗВО в цілому, зокрема до лабораторного обладнання, бібліотечних ресурсів, міжнародних баз Scopus, WoS та Springer, науково-методичних праць, Інтернет-мережі і, забезпечені усіма належними засобами для успішного проведення досліджень в умовах саду та лабораторії, що і було підтверджено аспірантами [відеофайл зустрічі зі здобувачами].

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

В Уманському НУС створюються і забезпечуються широкі можливості для аспірантів щодо залучення до міжнародного академічного простору шляхом участі та виступах на міжнародних конференціях, які проводяться в Умані [<https://cutt.ly/cWNtvIy>] міжнародній мобільності [<https://cutt.ly/gWNtWKK>], реалізації спільних освітніх програм [<https://cutt.ly/MWNtUyZ>] і участі у спільних проектах міжнародних організацій [<https://cutt.ly/cWNtCbс>, <https://cutt.ly/QWNt1Qj>, <https://cutt.ly/7WNt2JK>]. Варто зауважити, що залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» можливе за підтримки їх наукових керівників та спільних наукових публікацій, тому ЕГ констатує недостатню їх активність щодо участі у закордонних міжнародних науково-практичних конференціях. Одночасно, в університеті зазначають, що у налагодженні освітньо-наукових контактів для аспірантів, підвищенні авторитету Уманського НУС у міжнародній академічній спільноті можливе завдяки видавництву фахового наукового вісника [<https://cutt.ly/uWNy6Ib>] за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство», що індексується у міжнародних наукометричних базах Index copernicus, Road, Crossref, Google Scholar, DOAJ та ін.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Уманський НУС має науковий план який виконують здобувачі разом з своїми науковими керівниками відповідно до своїх тематик. Результатом виконання НДР є видані матеріали доповідей, тези міжнародних і всеукраїнських конференцій, наукові статті (<https://cutt.ly/OW7rOKb>), а також оформлюються патенти на корисну модель чи винахід (<https://cutt.ly/IW7rAuD>). Варто відмітити, що УНУС має ряд інноваційних проектів: (<https://cutt.ly/RW7rDgT>). Варто відмітити, що кафедра має оригінальні стаціонарні досліди, якими керують наукові керівники здобувачів даної ОНП. Наприклад В. В. Заморським та Р. В. Яковенком ведеться та підтримується довготривалий стаціонарний дослід "Унікальна дослідна агроєкосистема яблуневого саду УНУС", який віднесений до Національного надбання України (<https://cutt.ly/BW7rFMu>). На кафедрі садівництва і виноградарства проводять науково-дослідну роботу спільно з закордонним партнером «Смарт-Фреш» протягом 2015-2017 років (<https://cutt.ly/5W7rHiM>). На сайті кафедри садівництва та виноградарства у вкладці аспіранту розміщені публікації наукових керівників здобувачів даної ОНП (Заморського В. В. <https://cutt.ly/4W7r1N5>; Яковенка Р. В. <https://cutt.ly/gW7r2Jt>). Переглянувши їх ЕГ може зробити висновок, що наукові керівники аспірантів є активними дослідниками та залучають своїх аспірантів до дослідницьких проектів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Документами, які регулюють питання дотримання академічної доброчесності є Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ZW7r5fd>) і Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://cutt.ly/hW7r6Fm>) згідно яких здійснюється перевірка наукових робіт. Також постійно поповнюють репозиторій (<https://cutt.ly/1W7tq7p>) електронних текстів кваліфікаційних робіт. Передбачено дієві процедури для попередження недотримання норм академічної доброчесності. Для перевірки текстів на доброчесність заключено договір з ТОВ «Антиплагіат» (<https://cutt.ly/NW7trPz>). У ході спілкування з НПП виявлено, що їх ознайомлюють із Положеннями, які регламентують процедури академічної доброчесності, здобувачів на усіх етапах виконання НДР, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату. Також варто відмітити, що з 2020 року ОНП «Садівництво та виноградарство» включає в себе дисципліну «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів». Ця дисципліна має дві теми присвячені академічній доброчесності, плагіату та методам протидії йому. Під час спілкування гарант запевнив, що особи які вчинили порушення академічної доброчесності позбавляються можливості керувати аспірантами, шляхом притягнення таких осіб до видів відповідальності передбачених пунктом 5 Кодексу академічної доброчесності Уманського НУС (<https://cutt.ly/ZW7r5fd>).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні, й забезпечує підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Здобувачі залучені до постійного моніторингу та розвитку й удосконалення ОНП. ОНП «Садівництво та виноградарство» дозволяє кожному здобувачеві створити індивідуально освітню траєкторію, яка забезпечує їх наукові інтереси. Викладання та реалізація на ОНП покладена на визнаних висококваліфікованих науково-педагогічних працівників. Матеріально-технічна база УНУС та територіальна організація, забезпечує основні потреби здобувачів освіти для якісного проведення досліджень, є сертифіковані лабораторії. Аспіранти мають вільний доступ до науко-метричних баз, а також публікуються у таких виданнях разом зі своїми керівниками. Процедури дотримання академічної доброчесності, прості і зрозумілі та доведені до учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Відмічено недостатню активність здобувачів щодо участі їх у закордонних міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах. Тому рекомендовано посилити цей елемент наукової діяльності аспірантів за допомогою організаційних форм, а саме активним їх залученням до участі в міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів ОНП. Аспіранти на постійній основі залучені до перегляду і оновлення ОНП. Напрямки наукової діяльності керівників відповідають темам наукових досліджень аспірантів. Керівники аспірантів є постійними виконавцями НДР кафедри та факультету. В УНУС створюються і забезпечуються широкі можливості для аспірантів щодо залучення до міжнародного академічного простору шляхом участі та виступах на міжнародних конференціях, які проводяться в Умані та інших закладах партнерах. Здобувачі мають безкоштовний доступ до всієї інфраструктури університету: лабораторій, дослідних полів, бібліотеки, комп'ютерного класу, баз даних тощо. В УНУС підтримують і розвивають принципи академічної доброчесності: функціонує Кодекс академічної доброчесності УНУС, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС. Укладено договори з сервісами перевірки на плагіат, та проводиться перевірка робіт. Проте рекомендовано звернути увагу на забезпечення наукової складової діяльності аспірантів за допомогою організаційних форм, а саме активним їх залученням до участі в міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, програмах академічної мобільності.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Акредитація ОНП за спеціальністю 203 "Садівництво та виноградарство" в Уманському національному університеті садівництва МОН України відбулася з використанням засобів відеозв'язку у віддаленому (дистанційному) режимі. Згідно узгодженої програми візиту було проведено всі заплановані онлайн зустрічі. Огляд матеріально-технічної бази ЗВО проходив у режимі реального часу та з демонстрацією презентацій. Усі відповіді на Запит ЕГ було отримано вчасно. Програма дистанційного візиту та лінк на проведення "Відкритої зустрічі" з експертами було висвітлено на сайті установи заздалегідь. Експертна група вбачає, що підстави для відмови в акредитації освітньо-наукової програми, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших

актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Карпук Леся Михайлівна

Члени експертної групи

Іщенко Ірина Олександрівна

Білокінь Віка Олегівна